

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev,
Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Liliana Pasat, prin care se solicită
casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 februarie 2015, în
cauza penală în privința lui

Gaidăi Andrei Alic,

*născut la 17 iunie 1986, originar și domiciliat în
mun. Bălți, str. Bulgară, nr. 142, ap. 2,*

și

Iacovenco Alexandru Vitalie,

*născut la 15 octombrie 1988, originar și domiciliat în
mun. Bălți, str. Bulgară, nr. 156/1, ap. 19,*

***Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:***

- 1. de la 06 octombrie 2011 - pînă la 01 noiembrie 2013
(instanța de fond);*
- 2. de la 27 ianuarie 2014 - pînă la 04 februarie 2015
(instanța de apel);*
- 3. de la 08 mai 2015 – pînă la 30 iunie 2015 (instanța
de recurs ordinar).*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 01 noiembrie 2013, procesul penal în
privința lui Gaidăi Andrei și Iacovenco Alexandru în baza art. 188 alin. (2) lit.
b),e),f) Cod penal a fost încetat, cu atragerea la răspundere contravențională în
baza art. 78 alin. (1) Cod contravențional.

Procesul contravențional în privința lui Gaidăi Andrei și Iacovenco
Alexandru în baza art. 78 alin. (1) Cod contravențional, a fost încetat în legătură
cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere
contravențională.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cuhtițchi Ghenadie a fost
lăsată fără soluționare, fiindu-i explicat părții vătămate dreptul de a înainta o

acțiune civilă în cadrul procedurii civile.

2. De către organul de urmărire penală, Gaidăi Andrei și Iacovenco Alexandru au fost învinuiți de faptul că, fiind în stare de ebrietate, în noaptea de 14 spre 15 iulie 2011, aflându-se la domiciliul lui Cuhtițchi Ghenadi, din mun. Bălți, str. Bulgară, nr. 156/1, ap. 41, avînd o înțelegere prealabilă, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aplicînd violența periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei, folosind în calitate de armă un cuțit de bucătărie, l-au atacat pe ultimul, aplicîndu-i o lovitură cu cuțitul în picior și multiple lovituri cu mîinile și picioarele pe diferite părți ale corpului, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 311 D din 25 august 2011, vătămări corporale ușoare, după care au sustras bunuri în valoare de 3430 lei și bani în sumă de 3500 lei, cauzînd părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat, casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, inculpații să fie condamnați în baza art. 188 alin. (2) lit. b),e),f) Cod penal, Gaidăi Andrei la 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și Iacovenco Alexandru la 7 ani închisoare, cu aplicarea prevederilor art.84 alin. (4) Cod penal, definitiv să-i fie numită pedeapsa de 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și emiterea unei încheieri interlocutorii în privința instanței de fond, care a examinat cauza cu încălcarea normelor imperative ale procedurii penale, manifestate prin încălcarea termenului rezonabil al judecării cauzei, prevăzut la art. 338 Cod de procedură penală.

În argumentarea soluției solicitate apelantul a invocat că vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate a fost dovedită incontestabil prin declarațiile părții vătămate, a martorului Nițuleac Constantin date în cadrul urmăririi penale, care a relatat că Iacovenco A. în iulie 2011, i-a transmis spre păstrare o sacoșă în care se aflau bunurile părții vătămate, prin raportul de expertiză medico-legală nr. 311D din 25.08.2011, probe pe care instanța de fond nu le-a apreciat la justa valoare și neîntemeiat a dispus încetarea procesului penal în privința inculpaților motivînd că acuzarea nu a prezentat suficiente probe care ar confirma vinovăția ultimilor.

La fel, s-a invocat că concluzia instanței de fond privind faptul că inculpații nu au sustras bunurile părții vătămate, dar le-au însușit pentru folosire

temporară este eronată și absurdă, or partea vătămată fiind avertizat de răspundere penală a comunicat că anume din cauza loviturilor aplicate cu mâinile și picioarele precum și cu cuțitul, la cerința inculpaților a transmis bunurile pentru a stopa acțiunile de maltratare a acestora .

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 februarie 2015, apelul acuzatorului de stat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței contestate.

5. Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, prima instanță corect a constatat circumstanțele de fapt și de drept, just a apreciat probele prezentate și a pronunțat o sentință legală și întemeiată.

Astfel, Colegiul penal a conchis că prima instanță justificat a ajuns la concluzia că probele aduse de partea acuzării în susținerea învinuirii înaintate poartă un caracter de presupuneri și nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, iar în rechizitoriu nu sunt determinate acțiunile fiecăruia dintre inculpați și anume, cine dintre inculpați a aplicat lovitura cu cuțitul părții vătămate.

În continuare Curtea de Apel a stabilit că prima instanță corect a conchis că în acțiunile inculpaților lipsește latura obiectivă a infracțiunii incriminate, în speță nefiind demonstrat scopul de cupiditate, care ar fi apărut făptuitorului pînă la aplicarea violenței, sau după amenințarea cu aplicarea ei.

În concluzie Colegiul penal a constatat că, prima instanță just a încetat procesul penal în privința lui Iacovenco Alexandru și Gaidăi Andrei învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, pe motiv că faptele lor constituie o contravenție prevăzută de art. 78 Cod contravențional, iar argumentele aduse de apelant în apelul declarat nu și-au găsit confirmare.

În continuare instanța de apel a concluzionat că este justă soluția primei instanțe privind încetarea procesului contravențional în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, or din momentul comiterii contravenției a expirat termenul de 3 luni prevăzut la art. 30 alin. (2) (3) Cod contravențional.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, a declarat recurs ordinar acuzatorul de stat, care invocînd drept temei pentru recurs pct. 6) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat că instanța ierarhic inferioară nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, precum și nu s-a pronunțat și nu a dat careva apreciere declarațiilor martorului Nițuleac Constantin, date în cadrul urmăririi penale, declarațiilor părții vătămate care a relatat cu lux de amănunte consecutivitatea evenimentelor care au avut loc în acea seară, la fel, instanța nu s-a pronunțat și asupra declarațiilor lui Iacovenco Alexandru date în calitate de bănuț în prezența avocatului, unde acesta a declarat că partea vătămată îl ruga să nu-l bată și să-și ia din apartament tot ce doresc. Au luat telefoanele mobile și radio-telefonul, acceptând propunerea pătimitului;

- instanțele ierarhic inferioare greșit au încadrat acțiunile inculpaților, or în acțiunile acestora sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii incriminate prin rechizitoriu, fapt care a fost pe deplin dovedit prin probele administrate la materialele cauzei;

- instanțele de fond greșit au pus la baza încetării procesului penal lipsa unei fapte prejudiciabile prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b),e),f) Cod penal, pe motiv că nu s-a stabilit scopul de cupiditate la inculpați și nu a fost determinat când acesta a apărut la ultimii, însă atât din declarațiile părții vătămate cât și a lui Iacovenco și Gaidău date în calitate de bănuți rezultă că ultimii i-au aplicat lovituri lui Cuțițchi Gh. pînă în momentul în care ultimul i-a rugat să nu-l mai bată și să ia din apartament tot ce doresc ;

- prin interpretarea neadecvată a obiectului infracțiunii de tîlhărie, a laturii obiective a acesteia, faptei comise i s-a dat o încadrare juridică greșită.

8. Judecînd recursul ordinar declarat în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Conform prevederilor art.414, 415 Cod de procedură penală, judecînd apelul, instanța de apel este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, să se pronunțe asupra

tuturor motivelor invocate în apel, să argumenteze decizia adoptată invocând temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea sau respingerea apelului.

Colegiul penal constată că aceste prevederi legale, deși sînt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Instanța de apel a admis erori procesuale, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar.

În această privință se constată că argumentele invocate de acuzatorul de stat în recurs își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor statuată în cauza dată, inclusiv sub aspectul că, judecînd apelul, instanța de judecată nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat în susținerea cerințelor privind casarea hotărîrii primei instanțe, expuse în pct.3 din prezenta decizie.

Astfel, instanța de apel verificînd probele ce au stat la baza sentinței instanței de fond, audiind inculpații, partea vătămată, martorul Nițulescu Constantin, nu numai că nu a făcut nici o analiză a acestor probe, dar nici nu a desfășurat conținutul declarațiilor persoanelor audiate.

Sub acest aspect Colegiul penal lărgit ține să menționeze și faptul că potrivit procesului-verbal (f.d.183-184, vol. II) instanța de apel pe lîngă probele susmenționate a cercetat și alte probe și anume: - plîngerea cet. Cuhtițchi Gh. din 22.07.2011 (f.d.4); raportul punctului traumatologie eliberat pe numele lui Cuhtițchi Gh. din 17.07.2011 (f.d.24); raportul de examinare medico-legal nr. 261 D (f.d.25); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22.07.2011, cu tabel foto (f.d.26-27); procesul-verbal de examinare a obiectului din 26.08.2011 (f.d.28); raportul de expertiză medico-legală nr. 311 D (f.d.37); procesul-verbal de ridicare din 10.08.2011 (f.d.47); procesul-verbal de examinare a obiectului din 26.08.2011(f.d.48); ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă din 10.08.2011 (f.d.53); ordonanța de ridicare din data de 11.08.2011 (f.d.57); plicul cu patru fotografii (f.d.58); procesul-verbal de audierea a martorului Nițulescu C. din 24.08.2011(f.d.60-61); procesul-verbal nr. 685 din 15.07.2011 (f.d.84); răspunsul eliberat de către Spitalul municipal Bălți (f.d.86); revendicare pe numele lui Iacovenco Al. unde se indică că acesta a fost condamnat de mai multe ori (f.d.88); procesul-verbal al examinării medicale nr. 686 din 15.07.2011 (f.d.101); revendicare eliberată pe numele lui Gaidai A. (f.d.105); procesul-verbal de confruntare din 23.08.2011 între partea vătămată și bănuitul Gaidai A. (f.d.115-119); procesul-verbal de confruntare din 24.08.2011, între partea

vătămată și bănuitul Iacovenco Al. (f.d.120-123); procesul-verbal de interogare a părții vătămate Gh. Cuhtițchi în instanța de judecată (f.d.211-216); procesul-verbal de interogare a martorului Nițulescu C. în instanța de judecată (f.d.222); procesul-verbal de interogare a martorului Cuhtițchi A. în instanța de judecată (f.d.223-224); declarațiile suplimentare a părții vătămate din 04.01.2013 (f.d.12-13, vol. II); declarațiile expertului Macrițchi Sergiu din 28.03.2013 (f.d.26, vol. II); decizia Curții de Apel Bălți din data de 03.04.2013 (f.d.31-36, vol. II), *probe care deși au fost cercetate în cadrul ședinței instanței de apel nu au fost reflectate și descrise în decizia recurată, iar instanța nu le-a dat nici o apreciere.*

Așadar, analizând textul deciziei contestate, instanța de recurs constată că instanța de apel a ignorat probele prezentate de partea acuzării, acestea nefiind redată în decizie, analizate, apreciate, admise sau respinse, cu argumentarea concluziei sale.

Astfel, sub acest aspect, Colegiul penal constată că instanța de apel, adoptând soluția de respingere a apelului declarat de procuror, sa limitat la o motivare insuficientă, or recurentul a invocat probe concrete, și anume declarațiile: - *părții vătămate Cuhtițchii Gh.*, care a relatat că la 14 spre 15 iulie 2011 împreună cu inculpații a sărbătorit ziua de naștere, la un moment, când dormea a fost trezit de ultimii care au început să ceară bani pentru continuarea "banchetului" la care el a refuzat, deoarece a doua zi era la serviciu, din care motiv a fost maltratat cu mâinile și picioarele de ambii inculpați pe diferite părți ale corpului, iar *Iacovenco Al. i-a aplicat o lovitură cu cuțitul de bucătărie în piciorul stâng.* În timpul când inculpații îi aplicau loviturile, solicitau ca el să le transmită bani. El sperându-se le-a arătat locul unde pârstra banii, iar Gaidăi A. și Iacovenco A. au sustras bani și bunuri materiale în sumă totală de 6930 lei. (f.d.42-45,211-216, vol. I); - *martorului Nițuleac Constantin*, date în cadrul urmăririi penale din care rezultă că Iacovenco A. într-o zi la mijlocul lunii iulie 2011 a venit la el pe la orele 08⁰⁰ și motivând că nu are cheie de la apartamentul său, i-a transmis un pachet din polietilenă în care se aflau două telefoane mobile și un telefon staționar, unde l-a rugat să păstreze aceste bunuri (f.d.60, vol. I).

Totodată, Colegiul reține că, instanța de apel nu s-a pronunțat și asupra declarațiilor lui Iacovenco Alexandru date în calitate de bănuț în prezența avocatului, din care rezultă că, lucrurile pe care le-a luat din apartamentul părții vătămate le-a păstrat la o cunoștință de a sa pe nume Constantin (f.d.97-verso, vol. I).

La fel, nu au fost verificate și apreciate la justa valoare și actele cauzei cum sunt: - raportul de expertiză medico-legală nr. 261D din 21.07.2011 și nr. 311D din 25.08.2011 (f.d.25, 37, vol. I) în care s-a indicat că apariția leziunilor corporale depistate la partea vătămată de la căderea de la propria înălțime se exclude, iar plaga din regiunea coapsei stîngi a putut apărea în urma acțiunii unui corp ascuțit tăios, cum ar putea fi lama unui cuțit, care puteau apărea în timpul și circumstanțele indicate.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel a tras o concluzie pripită privind respingerea apelului, fără a efectua o verificare multilaterală și obiectivă a probelor prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii și circumstanțelor de fapt ale cauzei.

La fel, Colegiul penal reține că instanța de apel nu s-a pronunțat în nici un mod asupra argumentului invocat de acuzatorul de stat referitor la netemeinicia concluziei instanței de fond care a făcut referință la pct. 2 al Hotărîrii Plenului CSJ nr. 23 din 28.06.20014 "Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor" motivînd că inculpații nu au sustras ilegal bunurile părții vătămate spre însușire ci spre folosință temporară, or, partea vătămată fiind avertizat de răspundere penală, a declarat că a transmis banii și bunurile inculpaților pentru ca aceștia să înceteze acțiunile de maltratare.

Tot aici Colegiul lărgit relevă și faptul că, conform sentinței, care a fost menținută de instanța de apel ca fiind legală și întemeiată, s-a conchis că fapta comisă de Iacovenco A. și Gaidăi A. nu întrunește elementele infracțiunii de fîlhărie, ci constituie o contravenție prevăzută de art. 78 alin. (1) Cod contravențional, astfel, calificînd acțiunile inculpaților în baza acestei norme contravenționale instanțele de fond în conformitate cu prevederile art. 394 și 417 Cod de procedură penală, urmau să constate fapta săvîrșită de ultimii, însă, atît din conținutul sentinței, cît și a deciziei rezultă că o astfel de constatare la întocmirea hotărîrilor judecătorești nu s-a efectuat.

În concluzie, Colegiul penal constată, că instanța de apel, care a menținut soluția primei instanțe, nu a soluționat cauza în conformitate cu prevederile legale, adică instanța de apel în decizia adoptată nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către procuror și aceasta nu cuprinde motive pe care se întemeiază soluția, eroare de drept cuprinsă în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel,

deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, avînd în vedere prevederile art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărîre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, precum să analizeze la modul convenit intenția inculpaților, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, prezența sau lipsa în acțiunile inculpaților a infracțiunii incriminate, argumentîndu-și clar concluziile sale în decizia adoptată, ținînd cont de motivele expuse în pct.8 al prezentei decizii.

9. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Pasat Liliana, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 februarie 2015, în cauza penală în privința lui *Gaidăi Andrei Alic* și *Iacovenco Alexandru Vitalie*, și dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, publicată la 30 iulie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma